

47

ראה Re'eh

Deuteronomy 11:26-16:17

11

- 26 רֹאֵה אֲנִכִּי נָתַן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרִכָּה וּקְלָלָה: See, this day I set before you blessing and curse:
- 27 אֲלִי־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֶתְכֶם הַיּוֹם: blessing, if you obey the commandments of your God הוּא that I enjoin upon you this day;
- 28 אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ וְהַקְלָלָה אֲסִי־לֹא תִשְׁמְעוּ אֲלִי־מִצְוֹת הַיּוֹם לִלְכֹּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתֶּם: and curse, if you do not obey the commandments of your God הוּא, but turn away from the path that I enjoin upon you this day and follow other gods, whom you have not experienced.*whom you have not experienced I.e., who have not proved themselves to you; cf. Hos. 13.4.
- 29 וְנִתְּנָה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הָר גִּרְזִים וְאֶת־הַקְלָלָה עַל־הָר עִיבָל: When your God הוּא brings you into the land that you are about to enter and possess, you shall pronounce the blessing at Mount Gerizim and the curse at Mount Ebal.—
- 30 בָּאֲרֶץ הַכְּנַעֲנִי הִשָּׁב בְּעֶרְבָה מִוֶּל הַגִּלְגָּל אֶצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה: Both are on the other side of the Jordan, beyond the west road that is in the land of the Canaanites who dwell in the Arabah—near Gilgal, by the terebinths of Moreh.
- 31 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישְׁבַתֶּם־בָּהּ: For you are about to cross the Jordan to enter and possess the land that your God הוּא is assigning to you. When you have occupied it and are settled in it,
- 32 אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִכִּי נָתַן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם: take care to observe all the laws and rules that I have set before you this day.

12

- 1 אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיךָ לָךְ לָרִשְׁתָּהּ כְּלִי־מַיִם אֲשֶׁר־אֵתֶם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה: These are the laws and rules that you must carefully observe in the land that הוּא, God of your ancestors, is giving you to possess, as long as you live on earth.
- 2 עַל־הָהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רֶעֱנָן: You must destroy all the sites at which the nations you are to dispossess worshiped their gods, whether on lofty mountains and on hills or under any luxuriant tree.
- 3 וּפָסְלֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּגְדָּעוּ וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שִׁלְשֵׁם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא: Tear down their altars, smash their pillars, put their sacred posts to the fire, and cut down the images of their gods, obliterating their name from that site.
- 4 לֹא־תַעֲשֶׂנוּ כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: Do not worship your God הוּא in like manner,

- מְכַלְשִׁבְטֵיכֶם לְשׁוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשַׁכֵּן תִּדְרָשׁוּ וּבָאתָ שְׁמָה:
לִי אֶם־אֱלֹהֵי־מִקְוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
- וְאֵת תְּרוֹמַת יִדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבָתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקֶרְכֶם וְצֹאנֵכֶם:
וְהִבֵּאתֶם שְׁמָה עֲלֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשֵׂרְתֵיכֶם
- בְּכָל מְשֻׁלַּח יִדְכֶם אַתֶּם וּבְתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּרַכָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
וְאִכְלֹתֶם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם
- כָּל־אֲשֶׁר אֲנַחֲנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כְּלִי־יִשְׁרָאֵל בְּעֵינָיו:
לֹא תַעֲשׂוּן
- עַד־עֲתָה אֱלֹהֵי־מְנוּחָה וְאֱלֹהֵי־נַחְלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ:
כִּי לֹא־בָאתֶם
- מִנְּחִיל אַתֶּם וְהִנֵּחַ לָכֶם מְכַל־אֲבִיכֶם מִסְבִּיב וְיִשְׁבְּתֶם־בְּטָח:
וְעִבְרֹתֶם אֶת־יַרְדֵּן וְיִשְׁבְּתֶם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
- וְתָרַמְתָּ יִדְכֶם וְכָל מִבְּחָר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרֹו לַיהוָה:
כְּל־אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוָה אֶתְכֶם עֲלֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעֲשֵׂרְתֵיכֶם
אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שְׁמָה תִּבְיֹאוּ אֶת
וְהִיָּה הַמִּקְוֹם
- וְהִלֵּלְי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֵיכֶם כִּי אֵין לּוֹ חֶלֶק וְנַחְלָה אַתֶּם:
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אִתְּם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאִמְהֹתֵיכֶם
וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי
- הַשֹּׁמֵר לָךְ פֶּן־תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ בְּכָל־מִקְוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
- 5 but look only to the site that your God יהוה will choose amidst all your tribes as God's habitation, to establish the divine name there. There you are to go,
- 6 and there you are to bring your burnt offerings and other sacrifices, your tithes and contributions,*your ... contributions Lit. "the contribution(s) of your hands." your votive and freewill offerings, and the firstlings of your herds and flocks.
- 7 Together with your households,*Together with your households Moses couches both the celebration and allocation of harvests in terms of Israelite society's basic social and economic unit. The phrasing of vv. 12, 18 conspicuously omits mention of the householder's (primary) wife. This means that she is authorized to carry out such activity in case her husband is unavailable. The wording also tacitly includes the case of a woman (typically a widow) whose household is not headed by a man. Cf. 5.14 and note at 5.6; see further the Dictionary under "house." you shall feast there before your God יהוה, happy in all the undertakings in which your God יהוה has blessed you.
- 8 You shall not act at all as we now act here, each of us as we please,
- 9 because you have not yet come to the allotted haven that your God יהוה is giving you.
- 10 When you cross the Jordan and settle in the land that your God יהוה is allotting to you, and [God] grants you safety from all your enemies around you and you live in security,
- 11 then you must bring everything that I command you to the site where your God יהוה will choose to establish the divine name: your burnt offerings and other sacrifices, your tithes and contributions,*your ... contributions See note at v. 6. and all the choice votive offerings that you vow to יהוה.
- 12 And you*you See note at v. 7. shall rejoice before your God יהוה with your sons and daughters and with your male and female slaves, along with the [family of the] Levite in your settlements, for he has no territorial allotment among you.
- 13 Take care not to sacrifice your burnt offerings in any place you like,

- 14 but only in the place that הוהי will choose in one of your tribal territories. There you*you See note at v. 7. shall sacrifice your burnt offerings and there you shall observe all that I enjoin upon you.
- 15 But whenever you desire, you may slaughter and eat meat in any of your settlements, according to the blessing that your God הוהי has granted you. The impure and the pure alike may partake of it, as of the gazelle and the deer.*gazelle ... deer I.e., animals that may be eaten (cf. 14.5; Lev. 11.1ff.), but not specified (Lev. 1.1ff.).
- 16 But you must not partake of the blood; you shall pour it out on the ground like water.
- 17 You may not partake in your settlements of the tithes of your new grain or wine or oil, or of the firstlings of your herds and flocks, or of any of the votive offerings that you vow, or of your freewill offerings, or of your contributions.*your contributions See note at v. 6.
- 18 These you must consume before your God הוהי in the place that your God הוהי will choose—you*you See note at v. 7. and your sons and your daughters, your male and female slaves, and the [family of the] Levite in your settlements—happy before your God הוהי in all your undertakings.
- 19 Be sure not to neglect the [family of the] Levite as long as you live in your land.
- 20 When הוהי enlarges your territory, as promised, and you say, “I shall eat some meat,” for you have the urge to eat meat, you may eat meat whenever you wish.
- 21 If the place where הוהי has chosen to establish the divine name is too far from you, you may slaughter any of the cattle or sheep that הוהי gives you, as I have instructed you; and you may eat to your heart’s content in your settlements.
- 22 Eat it, however, as the gazelle and the deer are eaten: the impure may eat it together with the pure.
- 23 But make sure that you do not partake of the blood; for the blood is the life, and you must not consume the life with the flesh.
- 24 You must not partake of it; you must pour it out on the ground like water:
- שְׁבִטְיִיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר אֶנְכִּי מְצַוֶּה: כִּי אִם-בְּמִקְלֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד
- אֲשֶׁר נִתְּנִיךָ בְּכָל-שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יֹאכְלֻהוּ כַּצִּבִּי וְכַאֲלִי: רַק בְּכָל-אֵיזֶה נִפְשֶׁךָ תִּזְבַּח | וְאָכַלְתָּ בִּשְׂרָ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
- רַק הַדָּם לֹא תֹאכְלוּ עַל-הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֻהוּ כַּמַּיִם:
- בִּקְרֹךְ וְצִאֲנֶךָ וְכָל-נְדָלְיֶיךָ אֲשֶׁר תִּדָּר וְנִדְבַתְּךָ וְתִרְוַמְתָּ יָדְךָ: לֹא-תֹאכַל לְאָכַל בְּשַׁעְרֶיךָ מִעֲשֶׂר הַגֶּזֶל וְתִירֶשֶׁךָ וְיִצְהָלְךָ וּבְכֹרֶת
- אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְשִׂמְחַתְּךָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מְשֻׁלַּח יָדְךָ: יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אֹתָהּ וּבִנָּךְ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי כִּי אִם-לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֻהוּ בְּמִקְלֹם אֲשֶׁר
- הַשֹּׁמֵר לָךְ פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת-הַלְוִי כָל-יְמֶיךָ עַל-אֲדֹמְתְּךָ:
- בִּשְׂרָ כִּי-תִאָּחַז נִפְשֶׁךָ לְאָכַל בִּשְׂרָ בְּכָל-אֵיזֶה נִפְשֶׁךָ תֹאכַל בִּשְׂרָ: כִּי-יִרְחֹב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת-גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּרְלָךְ וְאָמַרְתָּ אֲכַלָּה
- נָתַן יְהוָה לָךְ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ וְאָכַלְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ בְּכָל אֵיזֶה נִפְשֶׁךָ: יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצִּאֲנֶךָ אֲשֶׁר כִּי-יִרְחֹק מִמֶּךָ הַמִּקְלֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
- אֶת-הַצִּבִּי וְאֶת-הַדֶּאִיל כֵּן תֹאכְלֻהוּ הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֻהוּ: אֶךְ כַּאֲשֶׁר יֹאכַל
- אֲכַל הָהֶם כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְלֹא-תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם-הַבֶּשָׂר: רַק חִזֹּק לִבְלִיתִי
- לֹא תֹאכְלֻהוּ עַל-הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֻהוּ כַּמַּיִם:

- 25 לִמְעַן יִיטֵב לָךְ וּלְבִנְיֶיךָ אַחֲרָיִךְ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:
לֹא תֹאכְלֶנּוּ
- 26 אֲשֶׁר־יִהְיוּ לָךְ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאת אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה:
רַק קִדְשֶׁיךָ
- 27 וְדָם־זִבְחֶיךָ יִשְׁפֹךְ עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבֶּשֶׂר תֹּאכַל:
וְעִשִּׂיתָ עֲלֵהֶיךָ הַבֶּשֶׂר וְהַדָּם עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
- 28 עֲדֹעוּלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר אֲנִי מְצַנֶּה לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וּלְבִנְיֶיךָ אַחֲרָיִךְ
שִׁמְרָ וְשִׁמְעָתָ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים
- 29 בְּאִשְׁמָה לְרִשָּׁתָּ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ וּיְרִשְׁתָּ אֹתָם וְיִשְׁבְּתָ בָּאָרֶץ:
כִּי־יִכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֵתָּה
- 30 אִיכָּה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֹהִים אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אֲנִי:
אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הַשְׁמָדָם מִפְּנֵיךָ וּפְנִי־תִדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר
הַשְׁמַר לָךְ פְּנִי־תִנְקֹשׁ
- 31 כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם:
לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֲבֹת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם
לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן

13

- 1 אַתְּכֶם אֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־תִסָּף עָלָיו וְלֹא תִגָּרַע מִמֶּנּוּ:
אֶת כָּל־הַדְּבָר אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה
- 2 כִּי־יִקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֶם חֲלֹמוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת:
- 3 לֵאמֹר נִלְכָּה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּם וְנַעֲבָדָם:
וּבֹא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ
- *This verse constitutes 12.32 in some editions, so that chapter 13 starts with the next verse. Be careful to observe only that which I enjoin upon you: neither add to it nor take away from it.
- If there appears among you a prophet or a dream-diviner, who gives you a sign or a portent,
- saying, “Let us follow and worship another god”—whom you have not experienced*whom you have not experienced See note at 11.28. —even if the sign or portent named to you comes true,

הַיִּשְׁכֶּם אֲהַבִּים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:
אֶל־חֹלֶם הַחֲלוֹם הָהוּא כִּי מִנְסָה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לַדַּעַת
לֹא תִשְׁמַע אֶל־דְּבַר־יְהוָה הַנְּבִיא הָהוּא אִם

4 do not heed the words of that prophet or that dream-diviner. For your God יהוה is testing you to see whether you really love your God יהוה with all your heart and soul.

וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ וּבְקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ וְאִתּוֹ תַעֲבֹדוּ וְבוֹ תִדְבְּקוּן:
אֲחֵרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּלְכוּ וְאִתּוֹ תִירָאוּ

5 It is your God יהוה alone whom you should follow, whom you should revere, whose commandments you should observe, whose orders you should heed, whom you should worship, and to whom you should hold fast.

אֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַלֵּכֶת בָּהּ וּבַעֲרַתְהָ הָרָע מִקִּרְבְּךָ:
אֶתְכֶם | מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפְדָּךְ מִבֵּית עַבְדִּים לְהַדְיָיֶךָ מִן־הַדֶּלֶת
הַחֲלוֹם הָהוּא יוֹמֶת כִּי דְבַר־סֶרֶה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא
וְהַנְּבִיא הָהוּא אִם חֵלֶם

6 As for that prophet or dream-diviner, such a one shall be put to death for having urged disloyalty to your God יהוה —who freed you from the land of Egypt and who redeemed you from the house of bondage—to make you stray from the path that your God יהוה commanded you to follow. Thus you will sweep out evil from your midst.

נִלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֹתָהּ וְאֶבְתִּיךָ:
אִם־בֶּתְךָ אִם | אִשְׁתְּ חֵילְךָ אִם רֵעֶךָ אֲשֶׁר כִּנְפֶשְׁךָ בְּסִתְרוֹ לֹא־מָר
כִּי יִסְתִּיךָ אֲחֵיךָ בְּיָאֵמְרָם אִם־בְּנֵיךָ

7 If your brother, your own mother's son,*your own mother's son Samaritan reads, "the son of your father or the son of your mother." or your son or daughter, or the wife of your bosom, or your closest friend*closest friend Lit. "friend who is as yourself." entices you in secret, saying, "Come let us worship other gods"—whom neither you nor your ancestors have experienced*whom neither you nor your ancestors have experienced See note at 11.28. —

הַקְרִבִּים אֵלֶיךָ אִם הָרְחֻקִּים מִמֶּךָ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ:
מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיכֶם

8 from among the gods of the peoples around you, either near to you or distant, anywhere from one end of the earth to the other:

אֲלֵיו וְלֹא־תַחֲנוּס עֵינֶיךָ עָלָיו וְלֹא־תַחֲמֹל וְלֹא־תִכְסֶּה עָלָיו:
לֹא־תִאֲבָה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע

9 do not assent or give heed to any of them. Show no pity or compassion, and do not cover up the matter;

יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בְּרֹאשׁוֹנָה לְהַמִּיתוֹ וְיָד כָּל־הָעָם בְּאַחֲרָנָה:
כִּי הִרְגָּה תִהְרֹגֻנּוּ

10 but take that person's life. Let your hand be the first to put that person to death, followed by the hand of the rest of the people.

מֵעַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:
וּסְקִלְתּוֹ בְּאֲבָנִים וּמָת כִּי בָלַשׁ לְהַדְיָיֶךָ

11 Stone that person to death for having sought to make you stray from your God יהוה, who brought you out of the land of Egypt, out of the house of bondage.

וְיִרְאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבְּךָ:
וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ

12 Thus all Israel will hear and be afraid, and such evil things will not be done again in your midst.

בְּאִזְנֵי עֶלְיֶךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ לְשֹׁבֵת שָׁם לֵאמֹר:
כִּי־תִשְׁמַע

13 If you hear it said, of one of the towns that your God יהוה is giving you to dwell in,

עִירִם לֵאמֹר נִלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּם:
יִצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בַלְעֵל מִקִּרְבְּךָ וַיְדִיחוּ אֶת־יִשְׁכְּבִי

14 that some scoundrels from among you have gone and subverted the inhabitants of their town, saying, "Come let us worship other gods"—whom you have not experienced—

- 15 you shall investigate and inquire and interrogate thoroughly. If it is true, the fact is established—that abhorrent thing was perpetrated in your midst—
- 16 put the inhabitants of that town to the sword and put its cattle to the sword. Doom it and all that is in it to destruction:
- 17 gather all its spoil into the open square, and burn the town and all its spoil as a holocaust to your God יהוה. And it shall remain an everlasting ruin, never to be rebuilt.
- 18 Let nothing that has been doomed stick to your hand, in order that יהוה may turn from a blazing anger and show you compassion, and in compassion increase you as promised on oath to your fathers—
- 19 for you will be heeding your God יהוה, obeying all the divine commandments that I enjoin upon you this day, doing what is right in the sight of your God יהוה.
- היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בקרבך: ודרשת וחקרת ושאלת
- החלם אתה ואת כל־אשר־בה ואת־בהמתה לפי־חרב: הכה תכה את־ישבי העיר והוא לפי־חרב
- כליל ליהוה אלהיך והייתה תל עולם לא תבנה עוד: תקבץ אל־תוך רחבה ושרפת באש את־העיר ואת־כל־שללה ואת־כל־שללה
- אפו ונתת־לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לאבותיך: ולא ידבק בידך מאומה מן־החרם למען ישוב יהוה מחרונו
- אנכי מצוך היום לעשות הישר בעיני יהוה אלהיך: כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר את־כל־מצותיו אשר

14

- 1 You are children of your God יהוה. You shall not gash yourselves or shave the front of your heads because of the dead.
- 2 For you are a people consecrated to your God יהוה: your God יהוה chose you from among all other peoples on earth to be a treasured people.
- 3 You shall not eat anything abhorrent.
- 4 These are the animals that you may eat: the ox, the sheep, and the goat;
- 5 *A number of these creatures cannot be identified with certainty. the deer, the gazelle, the roebuck, the wild goat, the ibex, the antelope, the mountain sheep,
- 6 and any other animal that has true hoofs which are cleft in two and brings up the cud—such you may eat.
- 7 But the following, which do bring up the cud or have true hoofs which are cleft through, you may not eat: the camel, the hare, and the daman—for although they bring up the cud, they have no true hoofs—they are impure for you;
- אלהיכם לא תתגדדו ולא־תשימו קרחה בין עיניכם למת: בנים אתם ליהוה
- להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על־פני האדמה: כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך ובך בחר יהוה
- לא תאכל כל־תועבה:
- זאת הבהמה אשר תאכלו שור שנה כשבים ושנה עזים:
- איל וצבי ויחמור ואקו ודישן ותאו וזמר:
- ושקעת שלסל שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: וכל־בהמה מפרסת פרסה
- כי־מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם: הפרסה השסועה את־הגמל ואת־הארנבת ואת־השפן אך את־זה לא תאכלו ממעלי הגלה וממפריסי

- טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובגבולתם לא תגעו:
ואת־החזיר כי־מפליס פרסה הוא ולא גרה
- 8 also the swine—for although it has true hoofs, it does not bring up the cud—is impure for you. You shall not eat of their flesh or touch their carcasses.
- תאכלו מכל אשר במים כל אשר־לו סנפיר וקשקשת תאכלו:
את־זו
- 9 These you may eat of all that live in water: you may eat anything that has fins and scales.
- אשר אין־לו סנפיר וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם:
וכל
- 10 But you may not eat anything that has no fins and scales: it is impure for you.
- כל־צפור טהרה תאכלו:
- 11 You may eat any pure bird.
- וזו אשר לא־תאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה:
- 12 The following*The following A number of these creatures cannot be identified with certainty. you may not eat: the eagle, the vulture, and the black vulture;
- והראה ואת־האֵלֶּה והדיה למינה:
- 13 the kite, the falcon, and the buzzard of any variety;
- ואת כל־ערב למינו:
- 14 every variety of raven;
- ואת בת היעלה ואת־התחמס ואת־השחף ואת־הנץ למינהו:
- 15 the ostrich, the nighthawk, the sea gull, and the hawk of any variety;
- את־הכוס ואת־הינשוף והתנשמת:
- 16 the little owl, the great owl, and the white owl;
- והקאת ואת־הרחמה ואת־השלך:
- 17 the pelican, the bustard, and the cormorant;
- והחסילה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף:
- 18 the stork, any variety of heron, the hoopoe, and the bat.
- וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו:
- 19 All winged swarming things are impure for you: they may not be eaten.
- כל־עוף טהור תאכלו:
- 20 You may eat only pure winged creatures.
- כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו:
כל־גבלה לגר אשר־בשעריך תתננה ואכלה או מכר לגכר
לא תאכלו
- 21 You shall not eat anything that has died a natural death; give it to the stranger in your community to eat, or you may sell it to a foreigner. For you are a people consecrated to your God יהוה. You shall not boil a kid in its mother's milk.
- עשר תעשר את כל־תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה:
- 22 You*You See note at 12.7. shall set aside every year a tenth part of all the yield of your sowing that is brought from the field.
- בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את־יהוה אלהיך כל־הימים:
אשר־יבחר לשכן שמו שם מעשר הגנל תירשך ויצהרך ובכרת
ואכלת לפני | יהוה אלהיך במקום
- 23 You shall consume the tithes of your new grain and wine and oil, and the firstlings of your herds and flocks, in the presence of your God יהוה, in the place where [God] will choose to establish the divine name, so that you may learn to revere your God יהוה forever.

- יבחר יהוה אלהיך לשוים שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי ירחק ממך המקום אשר וכי ירבה
- 24 Should the distance be too great for you, should you be unable to transport them, because the place where your God יהוה has chosen to establish the divine name is far from you and because your God יהוה has blessed you,*has blessed you I.e., with abundant crops.
- הכסף בידך והלכת אליהם אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה בכסף וצרת
- 25 you may convert them into money. Wrap up the money and take it with you to the place that your God יהוה has chosen,
- נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמת אתה ובייתך: נפשך בבקר ובצאן ובין ובשקר ובכל אשר תשאלך ונתתה הכסף בכל אשר תאנה
- 26 and spend the money on anything you want—cattle, sheep, wine, or other intoxicant, or anything you may desire. And you shall feast there, in the presence of your God יהוה, and rejoice with your household.
- אשר בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק ונחלה עמך: והלוי
- 27 But do not neglect the [family of the] Levite in your community, for he has no hereditary portion as you have.
- תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: מקצה | שלש שנים
- 28 Every third year*Every third year Lit. “After a period of three years”; cf. Deut. 26.12. you shall bring out the full tithe of your yield of that year, but leave it within your settlements.
- למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה: עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבחו ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה
- 29 Then the [family of the] Levite, who has no hereditary portion as you have, and the stranger, the fatherless, and the widow in your settlements shall come and eat their fill, so that your God יהוה may bless you in all the enterprises you undertake.

15

- מקץ שבע שנים תעשה שמיטה:
- 1 Every seventh year*Every seventh year Lit. “After a period of seven years”; cf. 14.28. you shall practice remission of debts.
- ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי יקרא שמיטה ליהוה: וזה דבר השמיטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישא
- 2 This shall be the nature of the remission: all creditors shall remit the due that they claim from their fellow [Israelites]; they shall not dun their fellow [Israelites] or kin, for the remission proclaimed is of יהוה.
- את הנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך תשמיט ידך:
- 3 You may dun the foreigner; but you must remit whatever is due you from your kin.
- יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה: אפס כי לא יהיה בך אביון כי יברך
- 4 There shall be no needy among you—since your God יהוה will bless you in the land that your God יהוה is giving you as a hereditary portion—
- לשמר לעשות את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום: רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך
- 5 if only you heed your God יהוה and take care to keep all this Instruction that I enjoin upon you this day.

- וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמַשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָךְ לֹא יִמְשְׁלוּ:
כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לְךָ וְהָעֲבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים
- לְךָ לֹא תֵאֱמָץ אֶת־לִבְכֶּךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאֲחִיךָ הָאֲבִיוֹן:
מֵאֶחָד אֲחֵיךָ בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
כִּי־יְהוָה בָּךְ אֲבִיוֹן
- תִּפְתָּח אֶת־יָדְךָ לֹא וְהָעֲבַט תַּעֲבִיטְנוּ דֵּי מַחְסְרוֹ אֲשֶׁר יַחֲסֹר לוֹ:
כִּי־יִפְתָּח
- הָאֲבִיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקֹרָא עֲלֶיךָ אֱלֹהִים וְהָיָה בָךְ חֲטָא:
לֵאמֹר קִרְבָּה שְׁנַת־הַשְּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינֶךָ בְּאֲחִיךָ
הַשְּׁמֵר לְךָ פְּנֵי־יְהוָה דְּבַר עַם־לִבְכֶּךָ בְּלִיעַל
- יְהוָה הִזָּה יְבָרְכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכָל מַשְׁלַח יָדְךָ:
נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יָרֶע לְבָבְךָ בַּתְּתֶנָּה לֹא כִּי בְגִלָּל
- פָּתַח תִּפְתָּח אֶת־יָדְךָ לְאֲחִיךָ לַעֲנִיךָ וּלְאֲבִינֶךָ בְּאַרְצְךָ:
כִּי לֹא־יִחַדֵּל אֲבִיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אֲנִכִּי מְצֹנֶה לֵאמֹר
- וְעָבְדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִשְׁנָה הַשְּׁבִיעִית תְּשַׁלְּחֵנִי חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ:
כִּי־יִמְכַר לְךָ אֲחִיךָ הָעִבְרִי אִוְ הָעִבְרִיָּה
- וְכִי־תְשַׁלְּחֵנִי חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ לֹא תְשַׁלְּחֵנִי רֵיקָם:
- לוֹ מִצְאֵנִי וּמִגֶּרְנִי וּמִמִּיקְבְּךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתְּנֵה־לוֹ:
הָעֲנִיִּי תַעֲנִיִּיל
- וְיָפְדְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אֲנִכִּי מְצֹנֶה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה הַיּוֹם:
וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
- אֲלֶיךָ לֹא אֵצָא מֵעִמְךָ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ:
וְהָיָה כִּי־יֹאמַר
- בְּאֲזִנִּי וּבִדְלַת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאִף לֹא־תִתֶּנָּה תַעֲשֶׂה־כֵּן:
וּלְקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה
- שְׁלִיר עָבְדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִרְכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:
לֹא־יִקְשָׁה בְּעֵינֶיךָ בְּשַׁלְּחֶךָ אֹתוֹ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ כִּי מִשְׁנֵה שֹׂכֵר
- 6 For your God יהוה will bless you as promised:
you will extend loans to many nations, but
require none yourself; you will dominate many
nations, but they will not dominate you.
- 7 If, however, there is a needy person among you,
one of your kin in any of your settlements in the
land that your God יהוה is giving you, do not
harden your heart and shut your hand against
your needy kin.
- 8 Rather, you must open your hand and lend
whatever is sufficient to meet the need.
- 9 Beware lest you harbor the base thought, “The
seventh year, the year of remission, is
approaching,” so that you are mean and give
nothing to your needy kin—who will cry out to
יהוה against you, and you will incur guilt.
- 10 Give readily and have no regrets when you do
so, for in return your God יהוה will bless you in
all your efforts and in all your undertakings.
- 11 For there will never cease to be needy ones in
your land, which is why I command you: open
your hand to the poor and needy kin in your
land.
- 12 If a fellow Hebrew man—or woman—is sold to
you, he shall serve you six years, and in the
seventh year you shall set him free.
- 13 When you set him free, do not let him go
empty-handed:
- 14 Furnish him out of the flock, threshing floor, and
vat, with which your God יהוה has blessed you.
- 15 Bear in mind that you were slaves in the land of
Egypt and your God יהוה redeemed you;
therefore I enjoin this commandment upon you
today.
- 16 But should he say to you, “I do not want to leave
you”—for he loves you and your household and
is happy with you—
- 17 you shall take an awl and put it through his ear
into the door, and he shall become your slave in
perpetuity. Do the same with your female slave.
- 18 When you do set either one free, do not feel
aggrieved; for in the six years you have been
given double the service of a hired worker.
Moreover, your God יהוה will bless you in all you
do.

- 19 ליהונה אלהיך לא תעבד בבקר שורך ולא תגז בכור צאנך:
כל־הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש
- 20 תאכלנו שנה בשנה במקום אשר־יבחר יהוה אתה וביתך:
לפני יהוה אלהיך
- 21 בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך:
וכי־יהיה
- 22 בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל:
- 23 רק את־דמו לא תאכל על־הארץ תשפכו כמים:

16

- 1 אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה:
שמור את־חדש האביב ועשית פסח ליהוה
- 2 אלהיך צאן ובקר במקום אשר־יבחר יהוה לשכן שמו שם:
וזבחת פסח ליהוה
- 3 מצרים למען תזכר את־יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך:
ימים תאכל־עליו מצות לחם עני כי בחפזו יצאת מארץ
לא־תאכל עליו חמץ שבעת
- 4 ולא־ילין מן־הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר:
ולא־יראה לך שאר בכל־גבלך שבעת ימים
- 5 לזבח את־הפסח באחד שעריך אשר־יהוה אלהיך נתן לך:
לא תוכל
- 6 תזבח את־הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים:
כי אם־אליהמקום אשר־יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם
- 1 Observe the month*month Cf. Exod. 13.4; 23.15;
34.18. of Abib and offer a passover sacrifice to
your God יהוה, for it was in the month*month
See previous note. of Abib, at night, that your
God יהוה freed you from Egypt.
- 2 You shall slaughter the passover sacrifice for
your God יהוה, from the flock and the herd, in
the place where יהוה will choose to establish the
divine name.
- 3 You shall not eat anything leavened with it; for
seven days thereafter*thereafter Lit. “upon it.”
you shall eat unleavened bread, bread of
distress—for you departed from the land of
Egypt hurriedly—so that you may remember the
day of your departure from the land of Egypt as
long as you live.
- 4 For seven days no leaven shall be found with
you in all your territory, and none of the flesh of
what you slaughter on the evening of the first
day shall be left until morning.
- 5 You are not permitted to slaughter the passover
sacrifice in any of the settlements that your God
יהוה is giving you;
- 6 but at the place where your God יהוה will choose
to establish the divine name, there alone shall
you slaughter the passover sacrifice, in the
evening, at sundown, the time of day when you
departed from Egypt.

- 7 You shall cook and eat it at the place that your God יהוה will choose; and in the morning you may start back on your journey home.
- 8 After eating unleavened bread six days, you shall hold a solemn gathering*solemn gathering Precise meaning of Heb. 'aereth uncertain. Cf. Lev. 23.36; Num. 29.35. for your God יהוה on the seventh day: you shall do no work.
- 9 You shall count off seven weeks; start to count the seven weeks when the sickle is first put to the standing grain.
- 10 Then you*you See note at 12.7. shall observe the Feast of Weeks for your God יהוה, offering your freewill contribution according as your God יהוה has blessed you.
- 11 You shall rejoice before your God יהוה with your son and daughter, your male and female slave, the [family of the] Levite in your communities, and the stranger, the fatherless, and the widow in your midst, at the place where your God יהוה will choose to establish the divine name.
- 12 Bear in mind that you were slaves in Egypt, and take care to obey these laws.
- 13 After the ingathering from your threshing floor and your vat, you shall hold the Feast of Booths for seven days.
- 14 You shall rejoice in your festival, with your son and daughter, your male and female slave, the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow in your communities.
- 15 You*You See note at 12.7. shall hold a festival for your God יהוה seven days, in the place that יהוה will choose; for your God יהוה will bless all*all Lit. "you in all." your crops and all your undertakings, and you shall have nothing but joy.
- 16 Three times a year—on the Feast of Unleavened Bread, on the Feast of Weeks, and on the Feast of Booths—all your males shall appear before your God יהוה in the place that [God] will choose. They shall not appear before יהוה empty-handed, but each with his own gift, according to the blessing that your God יהוה has bestowed upon you.
- אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִיתָ בִּבְקֶרֶת וְהִלַּכְתָּ לְאֹהֲלֶיךָ:
וּבִשְׁלָלָהּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם
- וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה:
שִׁשֹּׁת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּחַ
- תִּסְפְּרֶלֶךָ מִהַחֵל חֶרְמֶשׁ בַּקֹּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבָעוֹת:
שִׁבְעָה שָׁבָעַת
- אֱלֹהֶיךָ מִסֵּת נֹדֶבֶת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כָּאֲשֶׁר יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
וַעֲשִׂיתָ חֹג שִׁבְעוֹת לַיהוָה
- אֲשֶׁר בִּקְרָבְךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ שָׁם:
וְעַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְהָגֵר וְהַיִּתּוֹם וְהָאִלְמָנָה
וְשִׁמְחֶתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָהּ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ
- כִּי־עַבְדֵּךָ הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשִׁמְרָתָּ וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה:
וְנִזְכַּרְתָּ
- חֹג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאַסְפְּךָ מִגִּרְנְךָ וּמִיִּקְבְּךָ:
וְעַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ וְהַלְוִי וְהָגֵר וְהַיִּתּוֹם וְהָאִלְמָנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ:
וְשִׁמְחֶתָּ בַּחֹג אֹתָהּ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ
- יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ וּבְכָל מַעֲשֶׂה יָדְךָ וְהָיִיתָ אֶךְ שִׁמְחָה:
יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יִבְרַכְךָ
שִׁבְעָה
- וּבָחַג הַשְּׁבָעוֹת וּבָחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פָּנָי יְהוָה רִיקָם:
אֶת־פָּנָי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בָּחַג הַמִּצּוֹת
שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ
- אִישׁ כַּמִּתְּנָת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ: